

УДК 347.764 (440)

DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2026.1.45>

СТОРОНИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЯДЕРНУ ШКОДУ

Марченко Микола Володимирович,

orcid.org/0009-0001-5522-8905

аспірант

Інституту правотворчості та науково-правових експертиз
Національної академії наук України

У статті досліджено правову суб'єктність сторін договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, проаналізовані законодавчі вимоги до сторін за цим договором.

В цій статті автор аналізує типовий договір страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду на предмет визначення сторін договору та вимог до них, а також їхні права та обов'язки. Автором наводиться класифікація прав та обов'язків сторін за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду за функціонально-цільовим критерієм. Окреслені недоліки чинного регулювання на підзаконному рівні, визначені колізії в типовому договорі страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду.

Методологія дослідження правової суб'єктності сторін за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, вимог до таких сторін, їхніх прав та обов'язків, ґрунтується на юридичному аналізі національних правових актів, типового договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, із застосуванням методів системного та порівняльно-правового аналізу, що стало підґрунтям для формування авторської класифікації прав та обов'язків сторін договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду.

Основні висновки дослідження виокремлюють особливості правосуб'єктності сторін за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, пропонують класифікацію прав та обов'язків сторін за функціонально-цільовим критерієм, визначають недоліки чинного законодавства.

Ключові слова: сторони договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, права та обов'язки сторін, страховик, страхувальник, Ядерний страховий пул, співстрахування.

Marchenko Mykola. Parties to the civil liability insurance contract for nuclear damage

The article examines the legal capacity of the parties to a civil liability insurance contract for nuclear damage and analyzes the legislative requirements for the parties to such a contract.

In this article, the author analyzes a model civil liability insurance contract for nuclear damage in order to identify the parties to the contract and the requirements for them, as well as their rights and obligations. The author provides a classification of the rights and obligations of the parties to a civil liability insurance contract for nuclear damage based on functional and purpose criteria. The shortcomings of the current regulation at the sub-legislative level are outlined, and conflicts in a model civil liability insurance contract for nuclear damage are identified.

The methodology for studying the legal subjectivity of the parties to a nuclear damage liability insurance contract, the requirements for such parties, and their rights and obligations is based on a legal analysis of national legal acts, a model nuclear damage liability insurance contract, using methods of systematic and comparative legal analysis, which formed the basis for the author's classification of the rights and obligations of the parties to a nuclear damage liability insurance contract.

The main conclusions of the study highlight the peculiarities of the legal capacity of the parties to a civil liability insurance contract for nuclear damage, propose a classification of the rights and obligations of the parties according to functional and purpose criteria, and identify the shortcomings of the current legislation.

Key words: parties to a civil liability insurance contract for nuclear damage, rights and obligations of the parties, insurer, insured, Nuclear Insurance Pool, co-insurance.

Постановка проблеми. Функціонування механізму цивільно-правової відповідальності за ядерну шкоду є одним із ключових елементів системи забезпечення ядерної та радіаційної безпеки держави. Важливою складовою цього механізму виступає договір страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, який виконує компенсаційну та гарантійну функції у випадку заподіяння ядерної шкоди.

Попри наявність спеціального законодавчого регулювання у сфері, що є предметом дослідження, правова природа сторін договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, обсяг їх правосуб'єктності, а також систематизація їхніх прав та обов'язків залишаються недостатньо дослідженими у вітчизняній правовій доктрині. Нормативне закріплення вимог до сторін відповідного договору має фрагментарний характер, а окремі положення підзаконних актів і типового договору містять колізії та неточності, що може призвести до спорів та суперечностей в тлумаченні при практичному застосуванні.

Особливої актуальності набуває питання визначення правового статусу страховика, страхувальника та їх участі у механізмі співстрахування через ядерний страховий пул, а також чіткого розмежування їхніх договірних прав та обов'язків з урахуванням специфіки договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду.

Таким чином, потреба у системному аналізі правової суб'єктності сторін зазначеного договору, визначенні вимог до них, а також у формуванні узгодженої класифікації їхніх прав та обов'язків зумовлює актуальність обраної теми статті.

Стан опрацювання. Дослідженням правосуб'єктності сторін договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду займалися такі вітчизняні вчені як Матвеєнко Т.Є., Міловська Н.В., Білецька Ю.Ю., Кондрат І. Ю., Мисько Ю. М. та інші. Проте проблематика правосуб'єктності сторін за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду ще не була досліджена ґрунтовно і комплексно.

Метою статті є комплексний аналіз правосуб'єктності сторін договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, визначення їхніх прав та обов'язків.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Закону України «Про страхування», сторонами договору страхування є страховик та страхувальник [1]. Цивільний кодекс України дає дещо більш розгорнуте визначення: страховиком є юридична особа, яка спеціально створена для здійснення страхової діяльності та одержала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності. Вимоги, яким повинні відповідати страховики, порядок ліцензування їх діяльності та здійснення державного нагляду за страховою діяльністю встановлюються законом. Страхувальником може бути фізична або юридична особа [2].

Для певних видів страхових договорів законодавець передбачає спеціальний суб'єктний склад, і договір страхування цивільної відповідальності є яскравим прикладом. Законом України «Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення» встановлено, що страховик, який здійснює страхування відповідальності оператора ядерної установки, повинен мати ліцензію на здійснення діяльності із страхування за відповідним класом страхування та бути членом ядерного страхового пулу [3].

Загалом страховий ринок України має такі професійні асоціації та об'єднання страховиків: Ліга страхових організацій України (ЛСОУ), Асоціація страхових бізнес (АСБ), Національна асоціація страховиків України, Моторне (транспортне) страхове бюро (МТСБУ), Морське страхове бюро (МСБ), Ядерний страховий пул, Товариство актуаріїв України (ТАУ), Всеукраїнська асоціація аварійних комісарів (ВААК) [4, с. 57-58]. Ядерний страховий пул (далі – ЯСП) – це об'єднання страховиків-резидентів, які в установленому порядку отримали ліцензію за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування», що включає ризики страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути

заподіяна внаслідок ядерного інциденту в межах цього класу страхування [5]. Таким чином, через масштабність шкоди, що може бути спричинена в результаті ядерного інциденту, законодавець передбачив об'єднання страховиків на національному рівні, що мають діяти на умовах співстрахування за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду. Ядерне страхування також підлягає перестрахованню на міжнародних ринках. За актуальних обставин що склалися на ринку ядерного страхування України, більше половини від страхових премій можуть передаватись страховикам-нерезидентам [6, с. 164]. Але про все по порядку.

На рівні підзаконних актів регулятор, як це і має бути за юридичною логікою, надає більш розгорнуте визначення сторін договору цивільної відповідальності за ядерну шкоду: страховик – юридична особа – резидент України, яка отримала в установленому порядку ліцензію на здійснення діяльності із страхування за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування» (ризиком в межах цього класу страхування), яка включає ризики страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту відповідно до Закону України «Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення» в межах цього класу страхування, та є членом Ядерного страхового пулу. Договір страхування відповідальності укладається страховиками – членами Ядерного страхового пулу на умовах співстрахування. Рішенням Загальних зборів Ядерного страхового пулу визначається один із страховиків – членів Ядерного страхового пулу, який є уповноваженою особою на підписання договору страхування відповідальності від імені інших членів Ядерного страхового пулу, а також виконання інших зобов'язань відповідно до договорів доручення, укладених з членами Ядерного страхового пулу. Страховальник – оператор ядерної установки, призначений державою в установленому порядку [7]. На основі визначення КМУ, можемо зазначити що як страховик, так

і страховальник володіють спеціальною правосуб'єктністю.

За думкою науковців, вимога до страховика бути членом ЯСП, діяти на засадах співстрахування – відображає підвищену соціальну небезпеку потенційних ядерних ризиків та необхідність централізованого механізму їх перестраховування [8, с. 112].

Пропонуємо розпочати з аналізу спеціальної правосуб'єктності страховальника. Законодавець встановлює, що експлуатуюча організація (оператор) – це призначена державою юридична особа, яка здійснює діяльність, пов'язану з вибором майданчика, проектуванням, будівництвом, введенням в експлуатацію, експлуатацією, зняттям з експлуатації ядерної установки або вибором майданчика, проектуванням, будівництвом, експлуатацією, закриттям сховища для захоронення радіоактивних відходів, забезпечує ядерну та радіаційну безпеку, попередження аварій та пом'якшення їх наслідків у разі виникнення і несе відповідальність за ядерну шкоду [9]. Отже, щоб виступати страховальником за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, така особа має бути призначена державою як оператор відповідної ядерної установки. Так, КМУ постановив що «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» є експлуатуючою організацією (оператором) ядерних установок щодо Запорізької, Рівненської, Хмельницької, Південноукраїнської атомних електростанцій [10]. Окремо КМУ призначив державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська атомна електростанція» оператором ядерної установки щодо Чорнобильської атомної електростанції [11]. Крім атомних електростанцій, в Україні використовуються також дослідні ядерні реактори, для яких КМУ назначає окремих операторів – наприклад, Інститут ядерних досліджень Національної академії наук був назначений експлуатуючою організацією (оператором) ядерної установки щодо дослідницького ядерного реактора ВВР-М [12], а Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут» був призначений експлуатуючою організацією (оператором)

ядерної установки щодо сховища ядерних матеріалів, дослідно-промислової дільниці з обробки ядерного матеріалу та розробки ядерного палива [13].

На відміну від можливості легкого визначення правосуб'єктності страхувальника, щодо страховика на рівні закону чи підзаконних нормативно-правових актів неможливо визначити правосуб'єктність конкретної особи, що мала б повноваження укладати договори страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду. Нам не вдалося знайти в загальному доступі рішення Загальних зборів Ядерного страхового пулу про визначення страховика – члена Ядерного страхового пулу, який є уповноваженою особою на підписання договору страхування відповідальності від імені інших членів Ядерного страхового пулу. Проте, за допомогою електронної системи публічних закупівель Prozorro, нам вдалось отримати доступ до копії примірника договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, що в січні 2026 року від імені інших членів Ядерного страхового пулу було підписано уповноваженим представником – Приватним акціонерним товариством «Страхова компанія «Перша» (скорочена назва – ПрАТ «СК «Перша») [14]. В договорі також зазначаються інші страховики-члени ядерного пулу, та реквізити відповідних договорів доручення, на підставі яких, зокрема, діє уповноважений представник (ПрАТ «СК «Перша») – всі ці компанії діють в якості співстраховиків за договором страхування. Слід зазначити, що при порівнянні списку страховиків-членів ядерного пулу, що доступний на офіційному веб-сайті ядерного страхового пулу [15], та переліку договорів доручень від страховиків-членів ядерного пулу, що був наведений в договорі страхування, нами було виявлено що декілька компаній, а саме АТ «СК «ІНГО» та ПАТ «НАСК «ОРАНТА» – не зазначені в договорі страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду як такі, що уклали договір доручення з уповноваженим страховиком, та що зараз діяли б в якості співстраховиків.

Виникає логічне питання: чи буде як такий факт членства в ядерному страхо-

вому пулі достатнім для того, щоб страховики-члени, які не уклали договорів доручення з уповноваженим страховиком, отримували права та обов'язки за договором цивільної відповідальності за ядерну шкоду? Для цього потрібно звернутись до Положення про ядерний страховий пул, де зазначено що метою діяльності Пулу є координація діяльності його членів, пов'язаної з проведенням страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, і забезпечення фінансової надійності такого страхування. Крім цього, окремо наголошується на тому, що пул не має права втручатися у господарську діяльність своїх членів, пул не відповідає за зобов'язаннями своїх членів, а його члени не відповідають за зобов'язаннями Пулу. Серед обов'язків членів Ядерного страхового пулу вказаний «укладати договори, доручення з уповноваженою Пулом компанією» [5]. Таким чином, вважаємо, що самого лише факту членства в Ядерному страховому пулі недостатньо, щоб страховик-член ядерного страхового пулу набував права та обов'язки за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, для цього потрібний окремий двосторонній зв'язок страховик-член ЯСП – уповноважений страховик, у вигляді договору доручення. Страховиком за договором, таким чином, є уповноважений страховик, що підписує договір, всі інші страховики-члени Ядерного страхового пулу, що підписали договори доручення з уповноваженим страховиком, діють в якості співстраховиків. Зважаючи на це, певні формулювання Порядку та умов страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, а також типового договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, потребують конкретизації в частині того, що страховиками (співстраховиками) є лише ті страховики-члени Ядерного страхового пулу, які є сторонами за відповідним договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду.

Міловська Н.В. наводить перелік вимог до страховиків за договором страхування: а) створення страховика лише

у визначеній організаційно-правовій формі (акціонерне, повне, командитне товариство або товариство з додатковою відповідальністю); б) учасників страховика повинно бути не менше трьох; в) наявність ліцензії на здійснення страхування; г) дотримання вимог щодо розміру та порядку формування статутного капіталу; ґ) винятковість діяльності страховика (страхування, перестраховання і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням); д) включення до переліку фінансових установ відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»; е) наявність досвіду провадження страхової діяльності з укладення договорів страхування з метою здійснення видів обов'язкового страхування [16, с. 79]. Ґрунтуючись на аналізі підзаконних актів та типового договору, що ми провели вище, слід визначити перелік таких спеціальних вимог до страховика в договорі страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду: а) наявність ліцензії на здійснення діяльності із страхування за класом страхування 13, б) членство в Ядерному страховому пулі, в) страховик має бути уповноваженою особою на підписання договору страхування цивільною відповідальністю за ядерну шкоду Рішенням Загальних зборів Ядерного страхового пулу, г) страховик буде діяти на умовах співстрахування з другими страховиками-членами Ядерного страхового пулу.

Крім правосуб'єктності сторін, вважаємо за необхідне проаналізувати їхні права та обов'язки. Традиційно науковці класифікують обов'язки сторін за договором страхування залежно від етапу розвитку страхових правовідносин, моменту виникнення та тривалості існування на три групи: 1) обов'язки, які сторони мають виконати в процесі укладення договору; 2) обов'язки, які сторони виконують протягом дії договору; 3) обов'язки, які виникають після настання страхового випадку [17, с. 116]. На нашу думку, цю класифікацію можна ефективно застосовувати і для договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду. Проте для всебічного ана-

лізу обов'язків (та корелюючих їм прав) сторін ми спробуємо вивести класифікацію за функціонально-цільовим критерієм – залежно від ролі відповідного обов'язку у механізмі формування, реалізації та фінансового забезпечення страхового зобов'язання.

Обов'язки страхувальника за типовим договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду можна класифікувати за функціонально-цільовим критерієм наступним чином: 1) зобов'язання з інформування страховика щодо важливої інформації за договором (надання страховику інформації стосовно ядерної установки та про всі відомі обставини що мають значення для оцінки страхового ризику або іншої інформації що має істотне значення, надавати можливість визначенням Ядерним страховим пулом особам проводити експертний, інспекційний огляд ядерних установок або інших об'єктів, що можуть вплинути на визначення ступеня ризику під час укладання договору, повідомляти уповноваженого страховика та ЯСП про будь-яку зміну обставин що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, надавати інформацію на обґрунтовані запити ЯСП); 2) процедурні зобов'язання з вживання комплексу дій та заходів у випадку виникнення страхового випадку або його передумов (повідомити уповноваженого страховика та ЯСП в разі настання ядерного інциденту що може призвести до страхового випадку, вжити заходів для локалізації та зменшення негативних наслідків, надавати страховику та ЯСП повну інформацію щодо ядерного інциденту та його наслідки); 3) фінансові зобов'язання (своєчасно сплачувати страхову премію, повернути уповноваженому страховику страхову виплату за певних умов).

Права страхувальника за типовим договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду можна класифікувати так: 1) право на інформацію за договором (право отримувати від ЯСП необхідні консультації, інформацію та пояснення, отримати дублікат договору та інших документів в разі його втрати); 2) фінансові права (отримати від уповноваженого страховика страхову виплату

якщо страхувальник за погодженням страховика, що затверджене загальними зборами членів ЯСП, самостійно відшкодував заподіяну ядерну шкоду особі, яка має право на виплату); 3) процесуальні та процедурні права (оскаржити відмову у страховій виплаті в судовому порядку, достроково припинити дію договору, відмовитись від договору протягом 30 календарних днів з дати його укладання).

Цікавим є те, що обов'язки уповноваженого страховика і співстрахувальників відрізняються один від одного та викладені в типовому договорі страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду у різних статтях.

Пропонуємо таку класифікацію обов'язків уповноваженого страховика за функціонально-цільовим критерієм: 1) процедурні обов'язки (оформити та видати Страхувальнику страховий поліс, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів в разі повідомлення про настання страхового випадку, переукласти договір); 2) фінансові обов'язки (здійснити від імені і за рахунок страховиків-членів ЯСП страхову виплату, або прийняти рішення про відмову у виплаті, при цьому рішення щодо цього приймаються на загальних зборах членів ЯСП); 3) зобов'язання зберігати конфіденційний характер інформації (не розголошувати інформацію що становить таємницю страхування та іншу інформацію надану за договором); 4) зобов'язання з інформування регулятора (повідомляти центральний орган виконавчої влади, що здійснює державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, про намір достроково припинити дію договору). Класифікацію обов'язків співстраховиків за функціонально-цільовим критерієм бачимо наступним чином: 1) зобов'язання зберігати конфіденційний характер інформації (не розголошувати інформацію що становить таємницю страхування та іншу інформацію надану за договором); 2) процедурні зобов'язання (забезпечити участь своїх представників в розслідуванні причин ядерного інциденту та заподіяння ядерної шкоди якщо таку участь бере уповноважений страховик, брати участь у Загальних зборах чле-

нів ЯСП з метою затвердження страхового акту або погодження рішення щодо визнання випадку страховим); 3) фінансові зобов'язання (перерахувати грошові кошти на поточний рахунок уповноваженого страховика в межах пропорції (частки) відповідальності відповідного страховика).

Права уповноваженого страховика та співстрахувальників за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду також можна класифікувати за вищезгаданим критерієм: 1) право на інформацію за договором (отримувати інформацію про обставини що мають істотне значення для оцінки страхового ризику для визначення страхового тарифу, проводити експертизу ядерної установки у відношенні якої укладається договір, експертизу стану застрахованого ризику); 2) процесуальні та процедурні права (переукласти договір за заявою страхувальника за наявності відповідного рішення загальних зборів членів ЯСП, брати участь у роботі комісій з розслідування причин ядерного інциденту та заподіяння ядерної шкоди, виступати через уповноважених представників ЯСП на боці страхувальника у разі пред'явлення до нього вимоги або судового позову потерпілої третьої особи, достроково розірвати договір за певних умов, ініціювати проведення позачергових загальних зборів членів ЯСП в разі отримання повідомлення про виникнення ядерного інциденту).

Отже, можна констатувати, що сторона договору страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду притаманна спеціальна правосуб'єктність. Так, страхувальник має бути спеціально призначений державою як оператор ядерної установки. Страховик, в свою чергу, має відповідати вимогам наявності в нього ліцензії на здійснення діяльності із страхування за класом страхування 13, бути членом ЯСП, бути уповноваженою особою на підписання договору страхування цивільною відповідальністю за ядерну шкоду рішенням загальних зборів ЯСП, діяти на умовах співстрахування з іншими страховиками членами ЯСП. Вважаємо за необхідне доопрацювання підзаконних нормативних актів та типового договору

в частині розмежування обов'язків членів ядерного страхового пулу, що виступають як співстрахувальники і є сторонами за договором страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, та членів ядерного страхового пулу, що не беруть участі в укладанні договору, не мають по ньому прав та обов'язків.

Всі права та обов'язки сторін можна класифікувати за функціонально-цільовим критерієм: права та обов'язки що стосуються інформації та інформування за договором (іншої сторони або регулятора), фінансові права та обов'язки, процедурні та процесуальні права та обов'язки сторін.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20/ed20250101#Text> (дата звернення 25.02.2026).
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20240903#Text> (дата звернення 25.02.2026).
3. Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення: Закон України від 13 грудня 2001 року № 2893-III. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2893-14/ed20240101#Text> (дата звернення 25.02.2026).
4. Метеленко Н. Г., Сіліна І. В., Дятлова Ю. В., Оглобліна В. О., Попова А. О. Страхування: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси держави та підприємницьких структур». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 243 с.
5. Про затвердження Положення про Ядерний страховий пул: Постанова Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2025 року № 1276. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1276-2025-%D0%BF/ed20251008#Text> (дата звернення 26.02.2026).
6. Кондрат І. Ю., Мисько Ю. М. Страхування ядерних ризиків у контексті російсько-української війни. Наука і техніка сьогодні. 2022. Випуск 13. С. 155–167.
7. Про затвердження Порядку та умов страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду: Наказ міністерства енергетики України, міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 17 липня 2025 року № 275/1457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1202-25#Text> (дата звернення 26.02.2026).
8. Білецька Ю.Ю. Договір страхування цивільно-правової відповідальності. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Тернопіль, 2025. 239 с.
9. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 08 лютого 1995 року № 39/95-ВР. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80/ed20260101#Text> (дата звернення 25.02.2026).
10. Про призначення експлуатуючої організації (оператора) ядерних установок: Постанова Кабінету Міністрів України від 08 червня 1998 року № 830. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/830-98-%D0%BF/ed20241218#Text> (дата звернення 26.02.2026).
11. Про призначення експлуатуючої організації (оператора) ядерної установки щодо Чорнобильської атомної електростанції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 8 червня 1998 року № 830: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2001 року № 1532. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1532-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення 26.02.2026).
12. Про призначення експлуатуючої організації (оператора) ядерної установки щодо дослідницького ядерного реактора ВВР-М: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2007 року № 1072. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1072-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення 26.02.2026).
13. Про призначення Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» експлуатуючою організацією (оператором) ядерної установки: Постанова Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2010 року № 1106. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/243895567> (дата звернення 26.02.2026).

14. Договір № 92-010-08-26-02194 страхування (співстрахування) відповідальності АТ «НАУК «Енергоатом» за ядерну шкоду, яку може бути заподіяно внаслідок ядерного інциденту від 08 січня 2026 року. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2026-01-13-011758-a-c1> (дата звернення 26.02.2026).

15. Страховики-члени пулу. Інтернет-ресурс об'єднання «Ядерний страховий пул». URL: <https://nuclearpool.com.ua/#members> (дата звернення 26.02.2026).

16. Міловська Н. В. Сторони договору страхування та особливості їх правосуб'єктності. *Право України*. 2021. № 7. С. 72–89.

17. Міловська Н. В. Права та обов'язки страхувальника в договірних зобов'язаннях зі страхування. *Приватне право і підприємництво*. 2015. Вип.14. С. 114–118.

Дата першого надходження статті до видання: 08.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 08.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)